

The background of the cover is a painting. It depicts a person's torso and arms, rendered in a style with visible brushstrokes. The person is wearing a bright yellow garment. One hand is resting on a red surface. The overall color palette is dominated by the yellow of the clothing, the red of the surface, and the muted greenish-blue of the background.

Essi Kummu
Alaston
lukupiiri

TAMMI

Essi Kummu

ALASTON
LUKUPIIRI

tammi

80 VUOTTA

HELSINKI

Kirjailija kiittää Valtion taidetoimikuntaa, Suomen Kulttuurirahastoa ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarahastoa sekä WSOY:n kirjallisuussäätiötä apurahasta ja Kirjallisuuden edistämiskeskusta matka-apurahasta. Kiitos keskusteluista Petra Maisonen ja Antti Berg. Perheelleni kiitos läsnäolosta ja ilosta.

© Essi Kummu ja Tammi 2023
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
ISBN 978-952-04-4591-1
Painettu EU:ssa

Omistan tämän teoksen koiralleni.

Tietenkin toisinaan käy niin että ihmiset löytävät oman maansa niin kuin se olisi vieras maa, tuoreena esimerkkinä Louis Bromfield joka löysi Amerikan, ja sellaisia englantilaisiakin on ollut, esimerkiksi Kipling löysi Englannin. Mutta yleisesti ottaen se toinen maa jota tarvitset ollaksesi vapaa on toinen maa ei se maa johon todella kuulut.

GERTRUDE STEIN: *Pariisi Ranska*

LOKAKUU

Tykätäänkö musta siellä?

Vuoden naisesta tykkää kaikki.

Vesi loiskuu lossin kylkeen vuoroin pieninä laineina ja vuoroin hakkaavana tyrskeenä. Seisomme Barbron kanssa liian lähellä reunaa ja laskusiltaa, täsmälleen varoituskyltin kohdalla. Älä nojaa kaiteeseen, siinä lukee.

Siellä tunnustetaan.

Mitä se tarkoittaa?

Jos sä et tunnusta, sä et ole sisällä, Barbro sanoo.

Haluanko mä olla sisällä?

Barbro luo minuun katseen, joka vastaa haluat, todellakin haluat, usko mua.

Kerro esimerkki.

Mistä?

Siitä tunnustamisesta.

No kai sä tiedät siitä jotain ammatin puolesta.

Mä en tiedä mitään ammatin puolesta. Mä en ole täällä ammatin puolesta.

Okei.

Tunnusta mulle jotain.

Okei.

Barbro kääntää katseensa takaisin mereen.

Anna mulle hetki. Mä en voi yhtään keskittyä, kun sä tuijotat tolla tavalla.

Hän kaivaa sikarilaatikon takkinsa povitaskusta ja kääntyy selin tuulta vasten. Hän nostaa sytkärin kasvojensa eteen, mutta tuuli puhaltaa tulen sammuksiin. Hän kumartuu puoleeni niin kuin olisi kertomassa salaisuutta, niin kuin hän tavallaan onkin. Tuulen takia Barbron on melkein huudettava.

Tiedätkö, kerran mulla oli rakastaja, jota kutsuin pitsinnyplääjäksi. Tämä on tositarina, Barbro aloittaa.

Tämä on se tunnustus.

Joo, hän sanoo. Nyt se tulee.

Okei, mä olen valmis, sanon. Anna tulla.

Barbro viittilöi auton suuntaan ja tunkee sikarirasian takaisin povitaskuunsa. Hän taputtaa taskua kuin haluaisi varmistua siitä, että aski on tallessa.

Kuljemme peräkanaa autojen välissä Barbron Audia kohti ja vetäydymme sen sisälle.

Mä en pidä ulkoilmasta, Barbro sanoo. Hän paukauttaa auton oven perässään kiinni. Luonto on yliarvostettua. Onko tällaisissa paikoissa edes vessaa?

Osoitan lossin perälle. Barbro pudistaa päätään tyytymättömänä. Hän sukii hiuksiaan, jotka sojottavat tuulen jäljiltä joka suuntaan, ja asettelee peruutuspeiliä hetken, jotta voi nähdä paremmin taaksemme pysäköidyn auton.

Nuokaan eivät liiku mihinkään. Pysyvät sisällä, hän sanoo.

Vilkaisen taakse. Suunnilleen ikäiseni nainen istuu ratin takana. Hänen vieressään arviolta kymmenvuotias tyttö näplää älypuhelinta.

Sä olit kertomassa siitä naisesta, sanon. Sun piti tunnustaa.

Puhuinko mä jostain naisesta? En, vaan pitsinnyplääjästä, Barbro sanoo. Hän teki sellaisella pienellä virkkuukoukulla kauniita pyöreitä kukkalappusia, joilla hän myöhempinä vuosina myös koristeli vaatteitaan ja ystäviensä vaatteita. En saanut pitsinnyplääjältä koskaan ainuttakaan pitsikukkasta, mikä johtui varmaan siitä, että unohdin pyytää.

Oliko hän se ulkomaalaisen näköinen, joka yhteen aikaan kulki sun vanavedessä joka paikkaan?

Ei. Pitsinnyplääjä oli kohtelias ja antelias. Hän oli herkkä ja erityisen kaunis ja hän oli loistava rakastaja. Rakastelija, anteeksi. Loistava.

Barbro kaivaa rintataskustaan huulipunaa ja nostaa katseensa peruutuspeiliin. Kun hän on valmis, hän tarkistaa vielä, ettei huulipunaa mennyt hampaisiin.

Kuulostaa ihanalta. Kerro lisää. Mä haluan kuulla pitsinnyplääjän rakastelutaidoista.

Hän oli runoilija. Ajattelen että ihmisen täytyy olla runoilija eikä esimerkiksi dramaturgi tai prosaisti, jotta sormenpäissä on taikaa. Hän kosketti minua kuin nainen mutta ei kuitenkaan naismaisesti, vaan kuin mies, jonka kosketuksessa on naisen herkkyyttä ja lämpöä.

Avaan takin. Barbro pysähtyy ja odottaa, että veto-
ketjusta syntyvä ääni taukoaa ja että asetun jälleen paikalleni ja kuuntelen.

Nojaan istuimeen ja odotan, hänen silmänsä ovat nau-liintuneet minuun.

Hän tuli usein luokseni koska halusi ja joskus harvoin siksi, että olin pyytänyt häntä. Sitten tuli se kerta, kun hän seiso i yötä vasten ovensuussa märkänä.

Mitä tapahtui?

Sinä yönä hän oli päättänyt, että minun täytyy olla hänelle vihainen, joten hän seiso i ovensuussa ja väitti, etten minä osaa vihata. Olin väsynyt, en jaksanut vastata. En tuntenut vihaa, en surua, en mitään. Oli yö ja halusin vain nukkua, mutta hän halusi keskustella tunteista. Keskellä yötä, voitko kuvitella.

Tirskahdan ja nyökkäilen. Käänän katseeni taustapeiliin. Takana olevassa autossa nainen puhelee jotain tytölle, joka katselee ikkunasta merelle.

Sinun täytyy suuttua, pitsinnyplääjä vaati. Ehdotin että vois in vihastua hänelle joskus myöhemmin.

Nyökkään tyytyväisenä. Pidän katseen takana olevassa autossa ja tyttäressä, joka ei suostu kuuntelemaan naista.

En koskaan halunnut seurustella pitsinnyplääjän kanssa, Barbro sanoo. Olin juuri eronnut avioliitosta lapseni isän kanssa ja myös menettänyt erään, jota siihen aikaan vielä rakastin, ja kun nämä kaksi asiaa sattuivat tapahtumaan samaan aikaan, siitä tuli tietysti raskasta. On vaikeampaa menettää ihminen, jota rakastaa kuin erota avioliitosta. En enää uskonut rakkauteen, ehkä pitsinnyplääjä oli vihainen itse. Hänhän oli niin nuori. Olin häntä vähintään kymmenen vuotta vanhempi, varmaan enemmän. Tiedätkö, en ole koskaan laskenut kuinka paljon vanhempi häntä olin.

Lasketaanko nyt?

No ei varmasti lasketa. Pitsinnyplääjä näytti tuona iltana kaikkensa antaneelta. Hän oli ylivoimaisen kaunis ihminen. Hän oli kaunis kuin tyttö. Katselin häntä mielelläni, sillä hänen kasvonpiirteensä olivat harmoniassa. Siihen aikaan hänellä oli vielä sellaiset vilpittömät nuoren pojan silmät, ja minua viehätti hänen tummuutensa ja tumma partansa. Tule sisälle siitä, minä pyysin. Ajattelin hänen kauneuttaan ja sitä että haluan hänet. Lapsi nukkuu. Aamulla on noustava aikaisin, eikö voitaisi vi hastua joskus toiste. Tule nukkumaan.

Avaan laukun ja kaivan pussin, jossa on kuivattuja marjoja ja pähkinöitä. Kurkistan sen sisälle ja otan muutaman karpalon ja mantelin ennen kuin tarjoan pussia Barbrolle.

Hän työntää kätensä pussin sisälle, katselee saalista hetken ja heittää sitten pähkinät ja marjat suuhunsa ilman että huulet koskevat niihin.

Hän tarkastaa peruutuspeilistä huulipunaa tilanteen.

Se on hyvä, sanon.

Barbro katsoo minua kysyvästi, tarjoan hänelle pussia uudestaan.

Ulkona satoi sinä iltana vettä kaatamalla, Barbro jatkaa suu täynnä pähkinöitä. Pitsinnyplääjä oli kävellyt sateessa ties kuinka kauan, ehkä tuntikausia. Ehkä hän oli ajatellut tunteita. Hän oli litimärkä. Hän tiesi kyllä, että lapseni nukkuu ja että olisin kotona, missä muuallakaan, minullahan oli se lapsi.

Menin sänkyyn, käänsin kylkeäni ja odotin. Pitsinnyplääjä seiso i ovensuussa vaitonaisena ja märkänä jankuttamassa yhä äänettömästi tätä asiaansa. Hänen

mielipiteensä kävi kyllä selväksi siitä huolimatta, että hän lakkasi puhumasta, ja tätä jälkitoimitusta kesti ainakin varttitunnin, ellei kaksikymmentä minuuttia. Lopulta hän tuli makuuhuoneeseen, riisui vaatteensa sänkyyn viereen ja painautui alastomana vartalooni kiinni. Hän halasi minua takaapäin. Hänen nuori kehonsa oli kylmä ja hänen ihonsa pinta kostea. Käännyin häntä kohti ja otin hänet syliini. Minulla oli ylläni yöpaita. Olin lämmin. Kuivasin hänet yöpaidallani ja pitelin häntä ja hän lämpeni. Hän oli surullinen. Hän ei sanonut sitä, mutta aistin sen. Meidän kehomme puhuivat. Se oli meidän tapamme. Runoilijoiden kanssa voi puhua, jos haluaa, muttei kaikkien runoilijoiden, jotkut ovat siinä huonoja. Pitsinnyplääjä lämpeni syliini. Hänen surulleen oli siinä tilaa. Hän sai tuntea sen ja olla rauhassa sen kanssa. Annoin hänen melkein nukahtaa ja hän antoi minun, kunnes hänen runoilijansormenpäätänsä heräsivät.

Huokaan ääneen nautinnosta.

Käänän aurinkolipan alas. Siinä on pieni soikea peili.

Barbro tarjoaa huulipunaansa minulle ennen kuin ehdin kysyä.

Kerro lisää, sanon.

Mistä?

Näytän hänelle katseella, mitä mieltä olen kysymyksestä, mutta Barbro ei helly. Hän nojaa hiljaisena penkkiinsä muistonsa sisälle vaipuneena.

Barbro katselee ikkunasta ulos. Taputtelen huulia varovasti punalla ja pehmenän jälkeä sormella.

Oltiin runoilijansormenpäissä, sanon.

Otan laukusta sinne lounaalla sujauttamani servietin ja kuivaan huulet siihen. Katselen tulosta peilistä. Minun on vaikea olla, jos kasvoissa on liikaa väriä. Huulille riittää pelkkä häivähdys.

Ensin hänen sormenpänsä kulkivat lantiotani pitkin ja piirsivät sinne kaaria, Barbro jatkaa.

Kiljahdan riemusta.

Käännyin penkillä niin, että kasvoni ovat häntä kohti.

Barbro vilkaisee minua nopeasti ja hymyilee.

Ne myötäilivät kehoni muotoja. Tiesin, mitä hän teki. Hän tutki minua, koska halusi muistaa minut. Siinä asiassa me olimme samanlaisia, me kosketimme toisen omaksi. Riisuin hänelle avuksi, sillä hänen piti vielä tarkastaa lantion kaari, takapuoleni pyöreys, reisien pinta sisältä ja ulkoa ja myös häpy. Sinne hän jätti kätensä ja alkoi suudella kaulaani. Hän oli yhä surullinen. Avauduin hänelle ja otin hänet syliini ja me rakastelimme koko yön, se ei ollut seksiä. Se oli rakastamista. Nämä kaksi ovat eri asioita. Pitsinnyplääjän kanssa olimme kuten halusimme. Se oli syvä, intohimoinen keskustelu kahden toisestaan välittävän ihmisen välillä ja se olisi voinut loppua milloin tahansa. Välillä yritimme levätä, mutta lepääminen ei onnistunut. Niin surullinen hän oli ja niin yksinäinen minä olin. Aamulla vain parin tunnin yöunien jälkeen herätin lapsen ja me söimme aamiaisen ja vein hänet tarhaan. Pitsinnyplääjä nukkui sängyssäni. Tapailimme emmekä olleet koskaan mustasukkaisia toisistamme. Meillä ei ollut muita sinä aikana kun olimme toistemme kanssa, sellaisesta kertominen olisi ollut luonnollista, me puhuimme niistä asioista. Jonkun toisen kanssa taivas

romahtaisi sellaisista puheista, hänen kanssaan ei. Myöhemmin pitsinnyplääjä lähti etelään opiskelemaan kuvataidetta ja löysi oikean tyttöystävän, ja joitakin vuosia myöhemmin näin hänet. Kutsuin hänet vieraaksi residenssiin ja hän tuli. Hän oli kiinnittänyt niitä hassuja pitsikukkasia housuihinsa. Hän kertoi, että oli jättänyt tyttöystävänsä. Menimme yhdessä lämmittämään residenssin saunaa, mutta se oli sähkösauna ja jompikumpi meistä riisui toisen, eikä hänen kosketukseensa koskaan liittynyt valtaa tai seksuaalista ehdotusta. Pelkkä vaeltelu iholla oli mieluisaa tekemistä. Se sai johtaa johonkin tai olla johtamatta mihinkään. Se ei ollut syy järjestää lisää tapaamisia tai perustaa perhettä. Myöhemmin kävelimme sen pikkupaikkakunnan sivuteitä. Ehkä me nyt voisimme alkaa seurustella, minä sanoin. En voi kuvitella mitään sellaista, hän vastasi, ei kyse ole siitä, ettetkö sinä olisi minulle rakas. Tiedän kyllä, ei se mitään, nyt olemme surjut, minä sanoin. Ensin sinä halusit olla yhdessä ja minä en ja nyt asia on kääntynyt toisin päin, tämän täytyy olla karmaa, sanoin hänelle. Tartuin häntä kädestä.

Me jatkoimme matkaa ja jossain vaiheessa kädet irtosivat, mutta sillä ei ollut kovin suurta merkitystä. Sillä oli, että tunsimme toisemme ja saimme olla toistemme seurassa hyviä ilman ylimääräisiä ponnisteluja. Kun palasimme residenssille, pitsinnyplääjä halusi valmistaa residenssivieraille aterian. Hän ähräsi sen parissa tuntikausia ja tutustui kaikkiin ja oli hurmaava. Joidenkin ihmisten kanssa mikään ei muutu, välissä voi olla vuosia tai ihmisiä ja velvoitteita. Me nukuimme sylikkään seuraavan yön ja kun hän lähti, olin suruton ja iloinen.

Myöhemmin sinä päivänä ajattelin, että voi olla myös sellaisia tarinoita, joissa jotain ei lunasteta ja ollaan silti lopulta perillä ja tyytyväisiä, ja että on myös sellaisia kohtaamisia, joihin ei liity parisuhteisiin kuuluvaa neuvottelua peruskysymyksistä. Me kunnioitimme toisiamme, pitsinnyplääjä ja minä. Olisimme yhtä hyvin voineet elää yhdessä neljäkymmentä tai viisikymmentä vuotta ja toisaalta olla elämättä. Hän opetti minulle, ettei itseään tarvitse jatkuvasti kyseenalaistaa tai perustella, ja myös että me olimme koko ajan samalla puolella.

Barbro on hetken hiljaa. Katse on yhä merellä. Ajattelen kuinka hänen harventuneet hiuksensa hulmusivat hetkeä aikaisemmin merituulen tahdissa. Pidin hänen vierellään kaiteesta molemmin käsin kiinni enkä voinut olla ajattelematta Varman lähtöä.

Tuntuu kuin Barbron kertomuksessa olisi jotain samaa.

En ole nähnyt häntä viiteentoista vuoteen, Barbro sanoo. En ole oikeastaan kaivannut häntä, sillä tiedän olevani yhä hänen kanssaan samalla puolella. Tiedän myös, että hän on minun. Olen varma siitä.

Istumme hiljaa. Välillämme vallitsee yksimielisyys. Edessämme seisoo autojen rivit ja kauempana häämöttää satamalaiturin keltaiset puomit. Me lähestymme saarta. Aivan pian lautan reuna saavuttaa laiturin ja siellä odottava henkilöstö ohjaa meidät saareen.

Minä luulen, että se on rakkautta, hän sanoo hetken päästä.

Mä en ole ajatellut tyttäreni lähtöä vielä virallisesti, vastaan hänelle.

Virallinen ajatteleminen kuulostaa vakavalta, Barbro sanoo.

Mä en tiedä mistä siinä on kyse, tuntuu että sanat menevät aina väärin, kun edes yritän puhua siitä. Ehkä kyseessä on sellainen asia, josta ei voi puhua.

Ymmärrän mitä tarkoitat, Barbro sanoo. Jos siitä ei puhu, sitä ei ole olemassa.

Sille ei ole olemassa sanoja, ymmärrätkö. Enkä suoraan sanottuna usko, että hän voi lähteä luotani koskaan, eihän se ole mahdollista.

Seuraa tauko. Barbron kanssa tauot ovat ihania. Hän antaa ajatuksilleni sillä tavalla tilaa.

Kuinka hän muka voisi lähteä ja jättää minut? kysyn.

Ei niin voi käydä, Barbro sanoo.

Alan pukea takkia takaisin ylle. Myös Barbro asettelee itseään valmiiksi. Lautta on kiinni satamassa ja portti avautuu, autojen moottorit käynnistyvät, etuvalot halkovat ilmaa.

Istumme hiljaa vieretysten.

Nojaan kömpelösti häntä vasten. Kuten aina, hänen lähellään on lämmintä.

En osaa hänen lähtöään, sanon.

Ei kukaan osaa kenenkään lähtöä.

Hänen äänessään on hellyyttä.

Barbro kääntää virta-avainta ja auto murahtaa käyntiin. Edessämme oleva autojono seisoo, laiturilla keltaliiviset viittovat käsillä sen merkiksi, kenen vuoro on ajaa ulos laualta ensin.

Tiedätkö, nukuin hänen lakanoissaan kaksi viikkoa, sanon. Joskus heräsin siihen ajatukseen, että hän ei kenties

olekaan yläkerrassa omassa huoneessaan. Ne hetket, joi-
n tajusin, että hän on todella poissa eikä sisällä talossa, oli-
vat pahimpia.

Barbro on hiljaa. Hän on kuunnellut minua hievah-
tamatta.

Ehkä vain sellaisten ihmisten lähdöstä hätäntyy, joi-
den kanssa ei yrityksistä huolimatta alun perinkään saa-
nut olla yhdessä. Silloin hätä syntyy yhteyden puutteesta,
hän sanoo.

Minulla on hätä.

Älä välitä, täydestä menee. Kukaan ei huomaa mitään,
Barbro sanoo.

Eteisessä luon viimeisen anovan katseen Barbroon. Hän seisoo edessäni hymyilevänä.

Myös muut näyttävät nauttivan ja vaikka yhdellä heistä on kirja kädessä, kukaan ei vaikuta siltä kuin aikoiisi lukea. Aivan kuin kirja olisi pelkkää rekvisiittaa tai jonkinlainen lavaste.

Katselen ulko-ovelle. Etukuisti on valtava. Sen paneeliseinät on maalattu pastellinsinisellä ja ikkunat päästävät huoneeseen alkutalven vähenevää valoa. Sisäntuloaulan laotalattia on graniitinharmaa ja messinkisiä kynttilänjalkoja kynttilöineen on aseteltu kuistin pöydälle valkoisen pellavaliinan päälle.

Samanlainen kynttelikkö löytyy jättikoossa eteisestä suuren INRI-veistoksen alta. Sen Jeesus-patsas on pronssia. Jeesuksen ruumis hehkuu tulen lämmössä kynttilöiden yläpuolella.

Sä et oo koskaan lukenut Christer Kihlmania? Mä en usko sitä, kuulen miesäänen sanovan.

Käännän katseeni häneen. Miehen vieressä seisoo Ingrid, joka tervehtii minua koskettamalla käsivarresta

ja hymyilemällä valoisasti. Tuijotan häntä hämmennyneenä. Vaikka puhumme elämistämme toisillemme töissä, ei Ingrid ole kertaakaan maininnut osallistuvansa salaseuran kokoontumisiin hienossa kartanossa.

Onko meillä sauna? Mua palelee, Ingrid sanoo.

Nyökkään häntä kohti.

Vierellä seisova mies esittäytyy Urhoksi.

Ellen, vastaan hänelle lyhyesti.

Voin mä käydä laittamassa, menee hetki.

Barbro käännähtää ja on pian poissa näkyvistä. Huomaan jonkun hymyilevän salonkiin vievässä oviaukossa. Nainen on kuin eksoottinen veistos. Silkinen aamutakki on solmittu vyötärön kohdalta paksulla nahkavyöllä. Päässään hänellä on värikäs silkkihuivi ja korut kaulalla ja korvissa ovat näyttäviä. Hakematta tulee mieleen Monica Belluccin kuva, jonka näin venäläisen Voguen kannessa. Jälkeenpäin katselin netistä lisää kuvia hänestä. Katse hakeutui väkisinkin Belluccin rintavakoon. Hän oli lumoava. Minä halusin hänet. Se on ensimmäinen ajatus myös, kun näen Eksoottisen.

Hän katoaa salonkiin. Astelen huoneeseen Ingridin vanavedessä ja katselen ympärilläni.

Huonetta koristavat erikorkuiset antiikkiset kynttilänjalat kynttilöineen. Joka puolella on lasipurkkeja ja maljakoita, joihin on aseteltu kukkia niin kevyesti, että ne melkein leijuvat.

Katossa on rosetti, sellaisia näkee vanhoissa arvokkaissa rakennuksissa. Sen alla roikkuu massiivinen kattokruunu, jonka sähkökynttilät luovat tilaan pehmeää keltaista valoa. Ikkunan edessä on valmiiksi katettuna suuri pöytä, ja sen

päällä komeilevan asetelman keskipisteeksi on nostettu kokonainen ananas, joka on ympäröity granaattiomenoilla, appelsiineilla, sitruunoilla ja pöytäkynttilöillä.

Asetelman ympärille on koottu pieniä alkupaloja hopeisille tarjottimille. Yhdelle niistä on ripoteltu leipäjuustopaloja, jotka on koristeltu hilloilla, ja toiselle pieniä rullia, joiden sisällä on väristä päätellen joko poroa tai lohta. Kaksikerroksiselle vadille on aseteltu havunoksia ja leipäpaloja manchegojuustolla ja tuoreella viikunalla höystettynä. Alemmalla lautasella on lomittain ruusuja, marenkeja ja juustokakunpalasia ja vadin takana on karkkipuffetti. Erimallisista posliinikupeista löytyy suklaita, marmeladeja, englanninlakritseja ja ranskanpastilleja.

Eksoottinen asettuu soittamaan flyygeliä. Sävelmä on kaunis, mutta en tunne sitä. Urhoksi esittäytynyt mies on laskenut kätensä kulhoon, jossa on erivärisiä marmeladipallosia. Niiden seassa on niitä tähdenmuotoiseksi leikattuja hedelmiä, joiden nimeä en ikinä muista. Urho tuijottaa hievahtamatta minua, vaikka käsi työntää marmeladipaloja suuhun. Hän lappaa suuhunsa makeita herkkuja kuin olisi nälkäinen.

Ingrid oikoo jäseniään divaanilla. Jostain syystä minusta tuntuu siltä kuin hän olisi tietoinen ahdingostani ja nauttisi tilanteesta. Yhtäkkiä hän ei vaikutakaan enää niin viattomalta, ja myös Barbro muuttui toiseksi heti kun löysi paikan pöydän äärestä.

Eiks täällä pitänyt puhua kirjoista? sanon Eksoottiselle, joka on lopettanut soittamisen ja kulkee ohitseni.

Hän katsoo minua kysyvästi.

Mä ymmärsin että tämä on jonkinlainen lukupiiri.

”Me emme ole enää yksin, meillä on toisemme.”

Kustannustoimittaja Ellen saa kutsun ylellisessä kartanossa järjestettävään kokoontumiseen. Alastomassa lukupiirissä pöydät notkuvat herkuista eikä viinissä kitsastella. Kaikki vaikuttaa ihanalta, kunnes käy ilmi, että salaisessa illanvietossa täytyy riisua ja tunnustaa jotain henkilökohtaista.

Yhdessä lukeminen ja riisuminen mylläävät ryhmän jäsenten arkiset asetelmat ylösalaisin, eikä Elleniäkään enää houkuta palata kotiin. Sen jälkeen kun tytär muutti kotoa, kaikki huoneet ovat tuntuneet tyhjiltä. Hän ei halua pois lauman läheisyydestä. Siitä on tullut turvapaikka, jossa voi levätä toisten ajatusten ja kehojen suojassa.

Kirjamaailmaan sijoittuva hulvaton satiirinen kertomus hellii lukijansa jokaista aistia ja kysyy, riittävätkö sanat vai tarvitaanko todellisen yhteyden luomiseen jotain muuta.

